



GEDEPUTEERDE STATEN VAN DE PROVINCIE GRONINGEN

Groningen, 10 november 2021

Dossiernr. : K29701

Documentnr. : 2021-101721

Verzonden : 11 november 2021

Het college van Gedeputeerde Staten heeft op 19 augustus 2021 een aanvraag ontvangen voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming, hoofdstuk 3, Soorten. De aanvraag is ingediend door aanvrager ATKB/Buro Bakker, Stationsstraat 29C, 9401 KW te Assen, in opdracht van initiatiefnemer (ontheffinghouder) Woonservice, Hoofdstraat 29, 9431 AB te Westerbork.

De aanvraag heeft betrekking op het project Sloop Musselweg 35-35H in Mussel.

BESLUIT:

Het college van Gedeputeerde Staten besluit:

- I. op grond van artikel 3.3, lid 1 en 4, van de Wet natuurbescherming (Wnb) ten aanzien van huismus (*Passer domesticus*) de gevraagde ontheffing te verlenen van het verbod op:
 - opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);
- II. dat de ontheffing verleend wordt voor de locatie Musselweg 35-35H, zoals weergegeven in figuur 1 van de bijlage Overwegingen bij dit Besluit;
- III. dat de ontheffing geldt voor de periode vanaf de verzenddatum van dit besluit tot en met 31 augustus 2025;
- IV. dat de volgende bijlagen deel uitmaken van dit besluit. Bij strijdigheid tussen de voorschriften en de bijlagen bij dit besluit prevaleren deze als volgt:
 1. voorschriften;
 2. overwegingen bij besluit;

3. de aanvraag van 19 augustus 2021, inclusief activiteitenplan *Heuzen, D.D., Sibma, A., 11 augustus 2021. Activiteitenplan soortenbescherming Musselweg 35 t/m 35H te Mussel. Kenmerk 20210183/02. Versie 2.*

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

Namens dezen:

A.J. Hoogerwerf

Hoofd van de afdeling Landelijk Gebied en Water

Deze brief is elektronisch aangemaakt en daarom niet ondertekend.

Toelichting

Wij verwijzen u naar de bijlage 'Overwegingen bij Besluit' voor een nadere motivering.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking vanaf de verzenddatum.

Bezwaar

Als u het niet eens bent met dit besluit bestaat de mogelijkheid om binnen zes weken na verzenddatum van dit besluit een bezwaarschrift in te dienen. Meer informatie daarover vindt u op de website van de provincie Groningen (www.provinciegroningen.nl/bezwaarmaken).

Het indienen van een bezwaarschrift schort de werking van dit besluit niet op. U kunt daarvoor een verzoek om voorlopige voorziening indienen bij de rechtbank. Een voorlopige voorziening is een zelfstandige procedure. Meer informatie over het vragen van een voorlopige voorziening vindt u op www.rechtspraak.nl.

Meer informatie

Wij vertrouwen er op dat voldoende duidelijk is welke voorwaarden aan dit besluit verbonden zijn. Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met het secretariaat Landelijk Gebied en Water via het telefoonnummer 050 - 316 4543. U wordt dan doorverbonden met een medewerker die uw vragen zal beantwoorden. Wij verzoeken u het dossiernummer te vermelden.

Voorschriften

Aan deze ontheffing zijn de volgende voorschriften verbonden:

Algemene voorschriften

1. Dit besluit is enkel van toepassing op huismus en de beschreven verboden handelingen.
2. Dit besluit geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag worden uitgevoerd, voor zover in dit besluit zelf niet anders is aangegeven.
3. De ontheffinghouder dient onverwijld contact op te nemen met de provincie Groningen indien bij het uitvoeren van de werkzaamheden van het project andere beschermde soorten dan genoemd in voorschrift 1 worden aangetroffen en/of andere handelingen dan genoemd in voorschrift 2 noodzakelijk zijn.
4. Deze ontheffing kan uitsluitend gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsoptvolgers blijven daarbij verantwoordelijk en aansprakelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.
5. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) afschrift van dit besluit en de bijbehorende documenten op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
6. De hier beschreven voorschriften dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit ecologisch werkprotocol dient op de locatie (digitaal) aanwezig te zijn en dient onder betrokken werknemers, met name ook de uitvoerenden op de bouw- of projectlocatie, bekend te zijn. Werkzaamheden dienen conform dit protocol te worden uitgevoerd.
7. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een (digitaal) (ecologisch) logboek bijgehouden te worden. Uit dit logboek moet aantoonbaar blijken wanneer en op welke wijze de hier beschreven voorschriften zijn uitgevoerd. Dit logboek moet op verzoek worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
8. De ontheffinghouder dient, zodra de datum waarop de werkzaamheden zullen aanvangen bekend is, bijgevoegd meldingsformulier (bijlage 2) in te vullen en ons toe te sturen, uiterlijk een week voorafgaand aan de werkzaamheden.

Specifieke voorschriften

9. Alle maatregelen dienen te worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige¹ op het gebied van huismus.
10. Bij de planning van de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met de seizoenactiviteiten van de soorten waarvoor ontheffing is verleend, om verstoring in de meest kwetsbare perioden (zoals broedseizoen) te voorkomen. De genoemde perioden kunnen zowel eerder als later beginnen en/of eindigen, afhankelijk van de (lokale) meteorologische omstandigheden voorafgaand aan en tijdens de werkzaamheden. De geschiktheid van de periode voor het uitvoeren van de werkzaamheden dient te worden bepaald door een deskundige op het gebied van de betreffende soort.
11. De werkzaamheden dienen als volgt uitgevoerd te worden zoals ook omschreven in hoofdstuk 6 van het activiteitenplan:

¹ Provincie Groningen verstaat onder een deskundige een persoon die voor de situatie en soorten ten aanzien waarvan hij of zij gevraagd is te adviseren en/of te begeleiden, aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De ervaring en kennis dient te zijn opgedaan doordat de deskundige:

- op HBO-, dan wel universitair niveau, een opleiding heeft genoten met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie; en/of
- op MBO niveau een opleiding heeft afgerond met als zwaartepunt de natuurwetgeving, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten; en/of
- als ecoloog werkzaam is voor een ecologisch adviesbureau, zoals bijvoorbeeld een bureau welke is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus; en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenbescherming en is aangesloten bij en werkzaam voor de daarvoor in Nederland bestaande organisaties (zoals bijvoorbeeld Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied); en/of
- zich aantoonbaar actief inzet op het gebied van de soortenmonitoring en/of -bescherming.

- In een straal van 200 meter van het plangebied dienen 3 maanden voor de start van de sloop 30 huismusnestkasten van het type NK MU 07 of HMP2 te worden ingebouwd in de kopgevels van woningen. De minimale inbouwhoogte van de kasten is 4 meter, met een minimale onderlinge afstand van 50 cm. De sloop kan pas beginnen nadat de voorzieningen minimaal 3 maanden voor de start van de sloop zijn aangebracht.
- Als de sloop plaats gaat vinden in de broedperiode van de huismus, dan dienen de broedplekken voorafgaand (vóór 1 maart) ongeschikt gemaakt te worden. Dit ongeschikt maken kan pas gedaan worden nadat alternatieve broedlocaties tenminste 3 maanden aanwezig zijn.
- Het ongeschikt maken dient uitgevoerd te worden door de onderste 2 a 3 lagen dakpannen te verwijderen. Andere geschikte broedlocaties, zoals bij de nokpannen, dienen te worden dichtgemaakt met gaas. Het gebruik van pur dient zoveel mogelijk vermeden te worden.

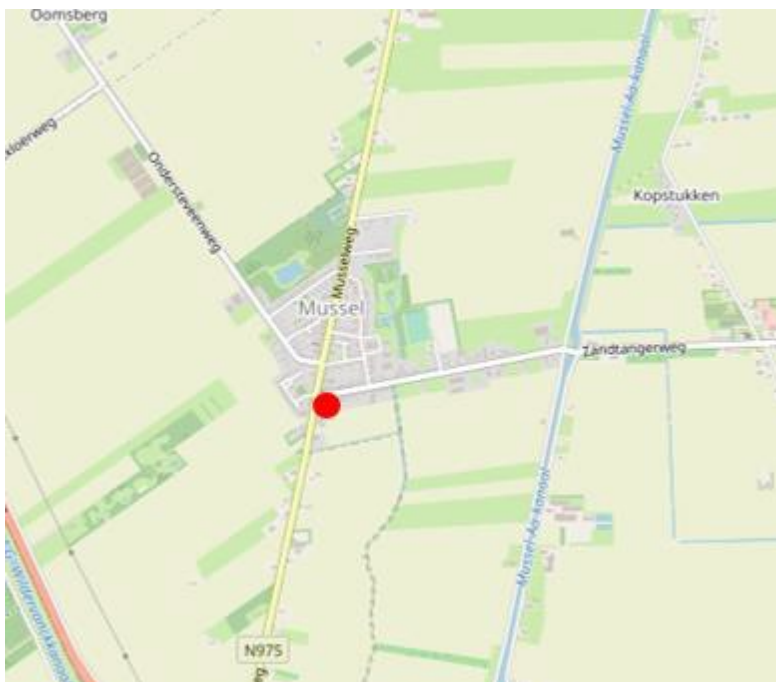
Overige voorschriften

12. De ontheffinghouder dient voldoende zorg in acht te nemen voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving. Activiteiten of werkzaamheden die leiden tot negatieve effecten op plant- of diersoorten dienen achterwege gelaten te worden of zo uitgevoerd te worden waardoor de effecten beperkt of ongedaan gemaakt worden.
13. In navolging van het voorgaande voorschrift dient de ontheffinghouder rekening te houden met het broedseizoen van vogels. De werkzaamheden dienen zoveel mogelijk uitgevoerd te worden buiten het broedseizoen. Mocht dit niet mogelijk zijn, dient een deskundige voorafgaand aan de werkzaamheden het plangebied en/of alle te kappen bomen te controleren op in gebruik zijnde nesten. Als er in gebruik zijnde nesten worden aangetroffen dienen de werkzaamheden te worden uitgesteld tot na het broedseizoen. Het plangebied moet hiervoor worden vrijgegeven door de deskundige.
14. De ontheffing kan worden gewijzigd of ingetrokken op grond van artikel 5.4 van de Wnb.
15. Aanspreekpunt in het kader van dit besluit en de daaruit voortvloeiende voorschriften is het Loket, loketVTH@provinciegroningen.nl. Ook kan contact opgenomen worden met Afdeling Landelijk Gebied en Water van de provincie Groningen, [Secretariaat LGW@provinciegroningen.nl](mailto:Secretariaat_LGW@provinciegroningen.nl).
16. Indien een verlenging van deze ontheffing wenselijk is, dient, zeker vier maanden voor het verstrijken van deze termijn, schriftelijk een verzoek om verlenging ingediend te worden. Dit kan per mail aan het Loket of via het online-aanvraagformulier.

Overwegingen bij Besluit

1 Nadere toelichting brongegevens

Onderwerp:	Verzoek om ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb), hoofdstuk 3, Soorten.
Activiteitenplan:	<i>Heuzen, D.D., Sibma, A., 11 augustus 2021. Activiteitenplan soortenbescherming Musselweg 35 t/m 35H te Mussel. Kenmerk 20210183/02. Versie 2</i>
Activiteit:	Woonservice is van plan om het appartementencomplex aan de Musselweg 35 t/m 35h te Mussel te slopen.
Reden voor deze aanvraag:	In verband met de voorgenomen ontwikkeling is een vogel- en vleermuisonderzoek uitgevoerd. Hieruit is naar voren gekomen dat er in het gebouw verblijfplaatsen aanwezig zijn van huismus. Deze verblijfplaatsen zijn beschermd in de Wet natuurbescherming (Wnb) en hiervoor is ontheffing nodig.
Plangebied:	Het plangebied omvat het appartementencomplex met de adressen Musselweg 35 t/m 35h te Mussel, gemeente Stadskanaal, provincie Groningen, zoals weergegeven in figuur 1.



Figuur 1. Ligging plangebied (rood). Bron: OpenStreetMap.

Coördinaten:	XY coördinaten: 265,966 – 553,125.
Werkzaamheden:	<ul style="list-style-type: none">• Verwijderen beplanting.• Asbest saneren.• Sloop aanwezige bebouwing.• Afvoeren sloopmaterialen.

Planning: Naar verwachting wordt de sloop binnen 1 à 2 jaar uitgevoerd, en duurt de sloop 4 tot 6 weken.

- start werkzaamheden: 1 januari 2022;
- einde werkzaamheden: 1 maart 2022.

In verband met onzekerheden in planning (eventueel ook gerelateerd aan COVID-19-onzekerheid, is ontheffing aangevraagd voor een periode tot 31 augustus 2025

Ontheffing is aangevraagd voor verwachte overtreding van de volgende verbodsbepalingen:

Verbodsbepalingen van artikel 3.1:	Soortnamen:
opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren (artikel 3.1, lid 2, Wnb);	huismus (<i>Passer domesticus</i>)

Dit besluit ziet niet toe op hoofdstuk 2 Natura 2000-gebieden (stikstof) en hoofdstuk 4 Houtopstanden, hout en houtproducten van de Wet natuurbescherming. Uit toetsing (AERIUS-berekening) moet blijken of dit het geval is en indien noodzakelijk hiervoor vervolgstappen genomen te worden.

2 Procedure

2.1 Procedure en beslistermijn

De beslissing op de aanvraag is voorbereid volgens de procedure als beschreven in hoofdstuk 5 van de Wnb. Binnen 13 weken na ontvangst van de aanvraag is op de aanvraag beslist.

2.2 Volledigheid

Met de aangeleverde gegevens is de aanvraag ontvankelijk gebleken om te kunnen beoordelen.

2.3 Bevoegd gezag

Gelet op de projectbeschrijving en op het bepaalde in hoofdstuk 3 van de Wnb, zijn wij bevoegd om de ontheffing te verlenen of te weigeren.

2.4 Publicatie besluit

Van dit besluit wordt mededeling gedaan door publicatie op de website www.officielebekendmakingen.nl.

3 Soortbescherming

3.1 Beoordeling

Een ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, lid 1 en 4, Wnb kan uitsluitend worden verleend indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

- de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort;
- er is een geldig wettelijk belang;
- er bestaat geen andere bevredigende oplossing.

De volgende beoordeling gaat in op deze drie voorwaarden.

3.1.1 Ecologische afweging

Onderzoeksmethode

Aanwezigheid van huismus is tijdens het onderzoek op basis van landelijke protocollen en onder begeleiding van ecologisch deskundigen voldoende nauwkeurig vastgesteld zoals beschreven in hoofdstuk 3 van het activiteitenplan.

De quickscan bestond uit twee onderdelen: bronnenonderzoek en een veldonderzoek. Op 27 september en 4 oktober 2019 heeft FaunaX een verkennend onderzoek in het plangebied uitgevoerd. Tijdens het onderzoek is een inschatting gemaakt van de (potentiële) geschiktheid van het plangebied als verblijfplaats of leefgebied van beschermde soorten. Het onderzoek is verder gebaseerd op zichtwaarnemingen en sporen. Uit de quickscan kwam naar voren dat het gebouw geschikt is voor huismussen.

Het nader onderzoek naar de huismus is uitgevoerd middels twee veldbezoeken tussen 1 april en 15 mei. Tijdens de veldbezoeken zijn de woningen geobserveerd en is gelet op broedende huismussen of waarnemingen rondom de woningen die duiden op de aanwezigheid van broedende huismussen. De omstandigheden tijdens de veldbezoeken waren voldoende voor betrouwbaar onderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van het kennisdocument BIJ12.

Naast het vaststellen van nesten, was het onderzoek ook gericht op het vaststellen van geschiktheid van de leefomgeving van de huismus. Er is gelet op voldoende aanwezig groen om te schuilen en rusten. Ook is gelet op voldoende plekken om te zandbaden en drinken.

Resultaten

Uit onderzoek is naar voren gekomen dat huismus binnen het plangebied aanwezig is. In het plangebied zijn in totaal tien nesten van huismussen vastgesteld. De nesten bevinden zich voornamelijk onder de eerste rij dakpannen, maar enkele zijn ook te vinden onder de nokpannen. Het gebouw lijkt voor huismussen een belangrijke functie als broedplek te vervullen.

Buiten het plangebied zijn in de directe omgeving nog vier andere nestplaatsen aangetroffen. De dichtheden zijn binnen het plangebied hoger dan erbuiten. Het gebouw in het plangebied is meer in trek dan de omliggende panden.

De tuinen van Musselweg 31 en 33 bevatten wel veel struiken en bomen die als schuil- en rustplek kunnen dienen. Ook in de omgeving is in tuinen van andere woningen en in het gemeentegroen (bomen) voldoende groen voor huismussen aanwezig. Huismussen kunnen zandbaden in het zand van perkjes. Zo is direct tegenover het gebouw een gespit perkje aanwezig met droog zand. Voor water zijn de huismussen afhankelijk van plassen op straat en achterblijvend water in goten.

Negatieve effecten zonder aanvullende maatregelen

Door de werkzaamheden worden essentiële functies binnen het plangebied voor huismus vernietigd: tien huismusnesten worden weggenomen. De in de aanvraag genoemde verbodsbepaling (wegnemen van nesten) wordt als gevolg van de werkzaamheden overtreden.

Door de sloop gaan 10 nestlocaties verloren en gaan schuil-, foerageer- en rustplaatsen in het beperkte groen van de tuinen verloren. Er is dus sprake van vernietiging van essentiële nesten en functionele leefomgeving van huismus. Mochten de werkzaamheden in het broedseizoen van de huismus worden uitgevoerd dan kunnen (jonge) huismussen worden verwond of gedood en eieren worden vernietigd. Dit is ook een overtreding van de Wet natuurbescherming, maar wordt voorkomen door buiten de periode 1 maart - 1 september te werken.

Maatregelen om negatieve effecten te voorkomen of te minimaliseren

Met de voorgestelde werkwijze, planning, inrichting en maatregelen, zoals beschreven in hoofdstuk 6 van het activiteitenplan, worden de effecten zo veel mogelijk beperkt. Deze en andere maatregelen zijn nader uitgewerkt in de Voorschriften. Globaal komt dit neer op het volgende:

- werken buiten de kwetsbare periode;
- aanbieden alternatieve voorzieningen;
- habitat en/of verblijfplaatsen vooraf ongeschikt maken;
- opstellen van een ecologisch werkprotocol;
- begeleiding van de werkzaamheden door ecologisch deskundige.

Normaliter dienen minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden tijdelijke voorzieningen te worden opgehangen in een straal van 200 meter van het plangebied. Echter, de

permanente voorzieningen kunnen mogelijk 3 maanden voor de start van de sloop al gerealiseerd worden. Als dit het geval is, zijn tijdelijke voorzieningen niet nodig omdat de permanente voorzieningen dan al tijdens de werkzaamheden zorgen voor voldoende alternatieve nestplaatsen.

Voor de huismus is de mitigatiefactor 2, wat voor dit project zou betekenen dat 20 nestplekken dienen te worden gerealiseerd. Echter, omdat het gebouw een essentiële functie lijkt te vervullen als broedplek voor huismussen (hoog aantal nesten vergeleken met de omgeving), dienen in totaal 30 nestplekken te worden gerealiseerd.

In totaal dienen 30 huismusnestkasten van het type NK MU 07 of HMP2 (zie figuur 8) te worden ingebouwd in de kopgevels van woningen, zoals aangegeven in figuur 7 en tabel 4. De minimale inbouwhoogte van de kasten is 4 meter, met een minimale onderlinge afstand van 50 cm. In figuur 8 is een voorbeeld weergegeven van de in te bouwen kasten bij Wagenspoor 27.

Door de uitvoering van bovenstaande maatregelen wordt ervoor gezorgd dat zowel tijdelijk als op lange termijn voldoende verblijfplaatsen behouden blijven.

Gunstige staat van instandhouding

De landelijke staat van instandhouding van de huismus is beoordeeld als matig ongunstig op de aspecten populatie en verspreiding. Het leefgebied en het toekomstperspectief voor deze soort is wel als gunstig beoordeeld. De laatste twaalf jaren vertoont de populatie geen significante aantalsverandering per jaar, waarbij de recente jaren de aantallen schommelen (SOVON 2021). De populatie van de soort blijft dus stabiel, waarbij het ene jaar een kleine toename en het andere jaar een kleine afname wordt waargenomen.

De huismussen bereiken in het plangebied een hoge dichtheid met 10 nesten in het te slopen gebouw. Ook in de directe omgeving van het plangebied zijn voor huismussen geschikte woningen aanwezig, maar de dichtheden zijn lager (4 nesten vastgesteld). Het plangebied biedt voor huismussen weinig functioneel leefgebied, maar de tuinen en het gemeentelijk groen bieden wel ruim voldoende schuil- rust- en foerageermogelijkheden. Dit alles wijst erop dat er een duurzame populatie aanwezig is in het plangebied en de omgeving. De lokale staat van instandhouding is dan ook als goed te beoordelen.

De werkzaamheden worden buiten de meest kwetsbare periodes uitgevoerd, dus in de periode 1 september-1 maart en niet tijdens extreme koude (onder het vriespunt). Gefaseerd werken is in dit project niet mogelijk aangezien het om één gebouw gaat. Echter, door ruim van te voren voldoende tijdelijke of meteen permanente nestgelegenheden te creëren, zijn er ten allen tijde voldoende nest- en schuilmogelijkheden aanwezig rondom het plangebied. De aanwezige begroeiing in het plangebied wordt verwijderd, maar dit betreft relatief weinig groen en in de omliggende tuinen zijn veel struiken en heggen aanwezig welke intact blijven. Voorafgaande aan de werkzaamheden worden de nestplaatsen onder de daken ongeschikt gemaakt voor de huismussen (als de sloop plaatsvindt in het broedseizoen), zodat geborgen is dat geen dieren of actieve nesten aanwezig zijn tijdens de sloop. Daarnaast wordt gewerkt onder ecologische begeleiding en volgens een ecologisch werkprotocol.

Doordat het volledige gebouw gesloopt wordt, is het niet mogelijk om de huidige nestplaatsen te ontzien. Met de permanente voorzieningen worden 10 extra nestplaatsen gerealiseerd dan benodigd is (groene plus). Hierdoor wordt de kans vergroot dat de huidige broedparen een geschikte nestplaats kunnen vinden in de nieuwe situatie.

Dankzij de alternatieven en de maatregelen die in het kader van het voornemen worden getroffen, waaronder het aanbrengen van voldoende permanente alternatieve broedvoorzieningen, is zeker dat de werkzaamheden niet zullen leiden tot negatieve effecten op de lokale populatie of de staat van instandhouding van deze soort. Hierdoor is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en mogelijk nog kan toenemen in de toekomst. De gunstige staat van instandhouding is niet in het geding.

Eindoordeel ecologische afweging

Met aan zekerheid grenzende waarschijnlijkheid zal de voorgestelde manier van werken de negatieve effecten op aangetroffen beschermde soorten voorkomen of tot een voldoende minimum beperken. Gezien bovenstaande is gegarandeerd dat de huidige populatie in stand kan blijven en dat de gunstige staat van instandhouding van huismus gewaarborgd blijft.

3.1.2 Belangenafweging

De ontheffing is aangevraagd voor huismus in het belang van:

- volksgezondheid of de openbare veiligheid.

In hoofdstuk 10 van het activiteitenplan is dit geldig belang verder toegelicht. Vier van de zes woningen zijn op dit moment niet bewoond. De kans bestaat dat het pand snel volledig onbewoond is. Leegstaande panden vormen een risico wat betreft brandgevaar. Het is dus van belang om het pand te slopen om de veiligheid van de buurt te kunnen garanderen.

Het gebouw is in 1954 gebouwd, waardoor het aannemelijk is dat asbest aanwezig is. Particulieren en bedrijven mogen asbest niet (her)gebruiken, bewaren, verkopen, importeren, weggeven, opnieuw toepassen en bewerken. Sinds 1 juli 1993 geldt dit in Nederland en sinds 2005 in heel de Europese Unie. Asbest mag niet in nieuwe producten zitten, omdat asbestvezels levensgevaarlijk kunnen zijn als ze worden ingeademd.

Na het inademen van asbestvezels kunnen mensen ernstig ziek worden. Het kan jaren duren voor er gezondheidsklachten ontstaan. Maar het kan uiteindelijk longkanker, longvlieskanker, buikvlieskanker (mesothelioom) of stoflongen (asbestose) veroorzaken (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asbest, geraadpleegd juli 2021>).

Bij de sloop zal asbest gesaneerd worden. Het saneren van het asbest in de woningen is dus in het belang voor de volksgezondheid. De asbestvezels kunnen niet alleen in de omgeving van het plangebied terecht komen. Bij een brand is een risico op verdere verspreiding nog groter. Het is daarom in het belang van de volksgezondheid het asbest te verwijderen.

In de appartementen is naast achterstallig onderhoud, ook sprake van vochtproblemen. Schimmels, vocht en gebrek aan ventilatie vormen de belangrijkste oorzaken van klachten over het binnenmilieu in Nederland. Vochtige woningen zijn niet comfortabel en kunnen leiden tot gezondheidsklachten, of bestaande gezondheidsklachten verergeren.. Ongeveer 10 procent van alle klachten die GGD'en bereiken, hebben betrekking op schimmel- en vochtproblemen in woningen.

Mensen die in een vochtig of schimmelig huis wonen hebben vaker luchtwegklachten dan mensen die in een droog huis wonen. Van wonen in een vochtig huis kan je astma krijgen of verergering daarvan. Mensen die allergisch zijn voor schimmel of huisstofmijt hebben daar in vochtige huizen meer last van (bron: <https://www.ggd.amsterdam.nl/gezond-wonen/vocht-ventileren/vocht-schimmels/#h1f241964-e501-4c77-a366-f593a151261c, geraadpleegd mei 2021>).

Gelet op de provinciale beleidsnotitie "Beleidsnota Fauna en Flora 2018" stimuleren wij initiatiefnemers om extra maatregelen te nemen om soorten op langere termijn juist te laten profiteren van ruimtelijke ontwikkelingen. Op deze manier kunnen projecten die zouden kunnen leiden tot negatieve effecten voor soorten juist gebruikt worden om de staat van instandhouding van soorten te versterken. In de aanvraag is het volgende beschreven als 'groene plus':

Tijdens het nader onderzoek zijn in totaal 10 nesten van huismus waargenomen. Hiervoor worden in woningen in de omgeving in totaal 30 kasten ingebouwd. De kasten worden op 2 verschillende plekken in Mussel gerealiseerd. Hierdoor kunnen mussen zich meer verspreiden over het dorp. Daarnaast zorgt de groene plus van 10 nestplekken ervoor dat de populatie huismussen in Mussel kan blijven bestaan en mogelijk kan uitbreiden. Ook kunnen andere vogelsoorten, zoals de gierzwaluw, mogelijk profiteren van de ingebouwde kasten.

Hiervoor genoemde geldende belang, tezamen met deze groene plus, is voldoende om de (tijdelijke) negatieve effecten op de beschermde huismus, die als gevolg van de uitvoering van de voorgenomen activiteit zullen optreden, te rechtvaardigen.

3.1.3 Alternatievenafweging

Het project is locatie gebonden, alternatieve locaties zijn dus niet aan de orde.

De huidige woningen zijn op het moment matig tot slecht verhuurbaar. Dit heeft enkele redenen:

- De appartementen hebben een slecht energielabel (label F).
- Er is achterstallig onderhoud aan de woningen.
- Er zijn vochtproblemen in de woningen.
- De indeling van het pand is erg onlogisch.
- De doelgroep voor dit type woningen is in Mussel en omgeving maar zeer beperkt aanwezig.

Wanneer er geen renovatie of sloop plaatsvindt, komt het pand op den duur volledig leeg te staan. Op dit moment zijn nog maar twee van de zes appartementen bewoond. Leegstand is onwenselijk aangezien dit risico's met zich mee brengt. In leegstaande woningen is meer kans op vernieling, inbraak en weerschade (bijvoorbeeld aan leidingen door vorst of door vochtproblemen). Daarnaast geeft een onbewoond pand vaak een verwaarloosde indruk wat de leefbaarheid van de omgeving vermindert en ook de verkoop/verhuur van het gebouw bemoeilijkt.

Een alternatief op de sloop is een grootschalige renovatie. Om de woningen weer aantrekkelijk te maken zal het pand anders ingedeeld moeten worden, moet er grootschalig onderhoud plaatsvinden en zal het energielabel via isolatie moeten worden opgehoogd. Deze renovatie werkzaamheden kosten erg veel geld, welke niet in verhouding staan bij sloop en nieuwbouw.

Door het zeer beperkte aandeel zoekende huurders in Mussel en omgeving, is het voor woonservice niet interessant om veel geld te investeren in nieuwbouw. De kosten zullen niet worden terug verdiend. Om deze reden heeft woonservice ervoor gekozen wel het gebouw te slopen, maar niet zelf nieuwbouw terug te plaatsen. Na de sloop wordt nader bekeken of het terrein braak blijft liggen of dat de grond verkocht wordt zodat een andere (particuliere) partij nieuwbouw kan plaatsen. Ook bij het renoveren van het pand zullen de nesten van huismussen vernietigd worden.

Er is geen reëel alternatief voor de uitvoering van de werkzaamheden. Er wordt op de volgende manieren voldoende rekening gehouden met de aanwezige beschermde soorten:

- Er wordt gewerkt buiten de kwetsbare periode van de huismus.
- Er zijn tijdig (minimaal drie maanden voor de start van de werkzaamheden) alternatieve tijdelijke of permanente voorzieningen geplaatst voor de huismus.
- Er wordt een groene plus gerealiseerd van 10 nestplekken.
- Er wordt gewerkt volgens een ecologisch werkprotocol (zie de conceptversie in Bijlage IV: Concept Ecologisch Werkprotocol) en onder ecologische begeleiding. Onder deze begeleiding worden tevens de huidige nestplaatsen tijdig ongeschikt gemaakt.

Hierdoor wordt maximaal rekening gehouden met de aanwezige beschermde soort.

Gezien bovenstaande is voldoende aangetoond dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is die een minder ecologisch negatief effect heeft op de aanwezige beschermde huismus. In deze situatie wordt met de gekozen locatie, planning, werkwijze en inrichting schade aan de aanwezige beschermde huismus voorkomen of zoveel mogelijk beperkt.

4 Conclusie

Op basis van de ingediende aanvraag blijkt dat de alternatievenafweging voor deze activiteit in dit plangebied voldoende is onderbouwd en het belang van de activiteit voldoende is aangetoond. Met de maatregelen zoals uitgewerkt in de voorschriften wordt het effect als gevolg van de geplande activiteit

in het plangebied voldoende beperkt en blijft de gunstige staat van instandhouding van huismus gewaarborgd.

4.1 Eindconclusie

Om de activiteit uit te voeren is een ontheffing nodig van verbodsbepalingen zoals in de volgende tabel weergegeven.

Omdat geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de soort in een gunstige staat van instandhouding te brengen of te houden, is de aanvraag voor ontheffing:

voor de volgende soort	voor artikel 3.1, lid 2 ¹
huismus (<i>Passer domesticus</i>)	toegekend

¹Het betreft de verbodsbepalingen:
lid 2, opzettelijk vernielen, beschadigen of wegnemen van nesten, rustplaatsen of eieren;

Daarom verlenen wij, Gedeputeerde Staten van de provincie Groningen, een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming. Dit besluit geeft ontheffing voor de soorten en verbodsbepalingen zoals is weergegeven in bovenstaande tabel. De activiteit kan daarmee in het omschreven plangebied binnen de ontheffingperiode en met inachtneming van de voorschriften gerealiseerd worden.

Consequenties

Bij besluit ontheffingverlening is het toegestaan de werkzaamheden uit te voeren zoals in de aanvraag uiteengezet is, voor plangebied en periode zoals omschreven in het besluit.

Gedurende de werkzaamheden dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor de in het plangebied te verwachten algemenere vogelsoorten kan dit plaatsvinden door werkzaamheden buiten de broedperiode van aanwezige soorten uit te voeren. Tevens kunnen voorbereidende maatregelen worden getroffen om te voorkomen dat deze vogels tot broeden kunnen komen binnen het plangebied. Voor meer kwetsbare soorten met een ongunstige staat van instandhouding dient hiervoor een aanvullende ontheffing aangevraagd te worden.

Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Verblijfplaatsen van vogels die hun verblijfplaats het gehele jaar gebruiken zijn jaarrond beschermd. Voor het verwijderen van dergelijke verblijfplaatsen is te allen tijde een ontheffing vereist. Kwetsbare akker- en weidevogels worden sinds kort, ten gevolge van voortschrijdend wetenschappelijk inzicht, ook tot deze groep van vogels met jaarrond beschermd nest gerekend.

Wanneer bij uitvoering van de werkzaamheden verbodsbepalingen overtreden worden ten aanzien van andere soorten dan die waarop het besluit van toepassing is, dienen de werkzaamheden stilgelegd te worden en dient aanvullend ontheffing voor deze soorten te worden aangevraagd.

Bijlage 1. Wettelijk kader

Artikel 1.11 Wnb Zorgplicht

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden geveegd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.

Artikel 3.1 Wnb

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.3 Wnb

1. Gedeputeerde staten kunnen ontheffing verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
2. Provinciale staten kunnen bij verordening vrijstelling verlenen van verboden als bedoeld in artikel 3.1 of artikel 3.2, zesde lid, ten aanzien van vogels van daarbij aangewezen soorten, dan wel ten aanzien van hun nesten, rustplaatsen of eieren.
3. Onze Minister kan ontheffing of vrijstelling verlenen van:
 - a. de verboden, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, ten aanzien van vogels, dood of levend, of gemakkelijk herkenbare delen daarvan, of ten aanzien van uit deze vogels verkregen producten van daarbij aangewezen soorten, of
 - b. regels, gesteld krachtens artikel 3.2, vierde lid.
4. Een ontheffing of een vrijstelling wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:
 - a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
 - b. zij is nodig:
 - 1°. in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - 2°. in het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;
 - 3°. ter voorkoming van belangrijke schade aan gewassen, vee, bossen, visserij of wateren;
 - 4°. ter bescherming van flora of fauna;
 - 5°. voor onderzoek of onderwijs, het uitzetten of herinvoeren van soorten, of voor de daarmee samenhangende teelt, of
 - 6°. om het vangen, het onder zich hebben of elke andere wijze van verstandig gebruik van bepaalde vogels in kleine hoeveelheden selectief en onder strikt gecontroleerde omstandigheden toe te staan;
 - c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.
5. In een ontheffing, onderscheidenlijk vrijstelling worden in elk geval voorschriften opgenomen, onderscheidenlijk regels gesteld, over:

- a. de middelen, installaties of methoden voor het vangen of doden, waarbij enkel het gebruik wordt toegestaan van bij algemene maatregel van bestuur aangewezen middelen, installaties of methoden;
- b. de tijd en plaats waarvoor de ontheffing of vrijstelling geldt, en
- c. de wijze waarop het risico voor het behoud van de vogelstand wordt beperkt.

Artikel 5.3 Wnb

1. Aan een vrijstelling, vergunning of ontheffing kunnen voorschriften worden verbonden.
2. Een vrijstelling, vergunning of ontheffing kan onder beperkingen worden verleend.
3. Vrijstellingen, vergunningen en ontheffingen kunnen aan een geldigheidsduur worden gebonden.
4. Het is verboden te handelen in strijd met de bij een vergunning of ontheffing gestelde voorschriften.

Loket	
Wettelijk domein	Wet natuurbescherming, soorten
Gebieden	Niet gebiedsgebonden
Ontheffing	Eenmalig
Dossiernummer KIWI	K29701
Documentnummer KIWI	2021-101721
Zaaknummer Squit	GR-VERG-2021-000475

Contactpersoon	
Bedrijfsnaam	
Contactpersoon	
Adres	
Postcode en woonplaats	
Telefoonnummer vast	
Telefoonnummer mobiel	
Emailadres	

Gegevens project	
Projectnaam	
Locatie werkzaamheden	
Startdatum werkzaamheden	
Einddatum werkzaamheden	
Overzicht planning werkzaamheden	

Versturen aan
Dit formulier dient zodra de aanvang van het werk bekend is per mail te worden ingediend bij de provincie Groningen, maar minimaal 7 dagen van te voren, naar loketVTH@provinciegroningen.nl onder vermelding van; 'Meldingsformulier Wnb soorten Start werkzaamheden Musselweg 35-35H te Mussel - Woonservice (K29701)'